

Rekla je vsak četrti in
vreda s poštno vred ali
v Mariboru s poštnim
na dom za celo leto 25 din.,
po letu 12-50 din., četrti leta
7-50 din. Izven Jugoslavije
40 din. Naročnina se pošlje
na upravištvu "Sloven-
skega Gospodarja" v Ma-
riboru, Koroska cesta 5.
Leta se dopolnjuje do od-
povedi. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon Interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru
Koroska cesta št. 5. Roke-
pisi se ne vračajo. Uprave-
ništvo sprejema naročnina
inserate in reklamacije.
Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapri-
te reklamacije so poštno
proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.603.
Telefon Interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

51. številka

Maribor, dne 21. decembra 1922.

36. letnik.

Filipov J.

Več dejanskega krščanstva!

Se nekaj dni in z visokih luh bodo doneli in brneli polnočni zvonovi, v okna in razsvetljene hiše bo-
je bodo hiteli ljudje: eni iz srčne potrebe, drugi iz na-
vade in hinavstva! Slavili bomo spet spomin na roj-
stvo Onega, ki nam je razodel in pokazal pot k Očetu
skozi vero in dejansko ljubezen.

Ko se napotiš v lepo hišo, osnažiš si obuvale, ob-
lečeš najlepše oblačilo, vobče se pripraviš, kakor naj-
boljše znaš in moreš. Sedaj pa slavimo največjo slavn-
ost, slavimo rojstvo svojega Održenika! Ali so naša
srca za to slavnost pripravljena? Imamo sploh po svo-
jem delu in življenju pravico, da Ga slavimo? Se s pra-
vico smemo imenovati njegovi?

Nekaj žalostnih vzgledov.

Lani je bilo čitati v listih, da so v kranjski hri-
bovski vasi našli pozimi v revni koči staro ženo
mrtvo na slami. Ugotovili so, da je umrla od gladi in
mraza. Celo svoje življenje je bila poštena, delala ne-
umorno in pošteno, a posršana in shirana ni našla
usmiljenih src, da bi ji dali krščansko najskromnejše
hrane in žarek toplote za stare, zdelane, bolne ude. Pač
bolj ledena, kakor mrzla zimska noč so človeška srca!
Ali nismo mi ljudje premalo kristjani v dejanju?

Poznal sem drugo ženo. Bila je dobra delavka in
dobra cerkvena pevka. Postarala se je in odrekla so
oslabele roke in odrekel glas. Morala je vzeti v eno
roko svojo staro strgano košarico, v drugo beraško pa-
lico. Uboga, pridna Jerinka, ali si nisi zaslužila brez-
skrbnejših dni v svoji onemogli starosti? Za vse ima-
mo v državi denar, za oskrbo poštenih ostarelih in
oslabelih ga ni. In takšnih poštenih Jerink je mnogo
po svetu!

Po palici leze sključen, siv starček od hiše do hi-
še v zimi in mrazu, v burji in snegu. Kako trdna je
noga, kako težko nosi naberačene uborne darove! Vi-
ničar v gospodskem vinogradu v Halozah je bil, sedaj
je starček nad 50 let in pogladi so ga, ker ne more več
delati, živ pa ne more v grob. Zato je posegel po be-
raški palici. Oni pa, za katere je delal od prve mlado-
sti, se vozijo v krasni hkočijah, se valjajo v izobilju!

Vlak hiti preko gornjega Ptujkega polja. V naš
precej napolnjeni vagon stiska okrog 30 letna mati
svojih pet otročičev. Debeluasti, polpijani popotniki
zraven mene so v nadlego in glasno zagodruja nekaj o
«pankrtih». Tedaj pa vzraste ves srd in ponos sloven-
ske poštene matere-delavke, ki reče: «Vi ste po svoji
zunanosti gospa, po svojem srcu pa niste. Moji otroci
so poštene, moji so, revni so, in vsi smo revni! Oče nam
je krščansko živel in pošteno kruh služil, ali vzeli so
nam ga v vojsko. Pred dvema letoma sem dobila od
znanca iz Italije o njem zadnje poročilo. Sama moram
skrbeti za se in za otroke. Pošteno sem plačala za svo-
je otročiče tudi vožnjo». Spravili smo otroke in culice
in žena mi je še povedala, da je moža v italijanski bol-
nici uničila najbrž malarija, ker zadnja, omenjena kar-
ta pravi, da je tako slab, da ga ni več spoznati. Žena
ne dobiva po možu nič, za vsakega otroka pa dnevno
2 kroni, kar niti za mleko v uborni kavi ni. Navadno
gre spat ob desetih, enajstih in redno vstaja ob dveh,
da šiva, krpa in dela in tako z največjim hlaprom
preredi svoje od 4 do 12 let stare otročiče. Čast tebi, de-
lavna, krščanska mati. Koliko kruha bi bilo za vse, ako

bi bili vsi tako polni ljubezni in bi tako vztrajno delali.
Moža so znali vzeti tebi, in skrbnega očeta otročičem,
a sirot preskrbeti ne znajo!

Na Vseh svetih sem bil na grobu svojih dragih.
Opazil sem nenavadno veliko novih grobov malih
otročičev. Vzela jih je škrlatica in druge otroške bolezi.
Bolezni so ozdravljive, a malčki so morali v grob,
česaravno so jih starši rodili za življenje, ker za kmete
in siromake na deželi ni zdravnikov. Po tisoče in tisoče ra-
čunajo že zdravniki in teh tisočakov ni, pa morajo
starši gledati, kako jim umira njihov up in sad kršč.
zakonske ljubezni. Pri plačilih kmetsko ljudstvo pov-
sod najdejo, da bi pa se v pravi človekoljubnosti skrbelo
za zdravstvo, tega seveda ni.

Kaj sklepamo iz takšnih vzgledov?

Preležni del Evrope se priznava h krščanstvu, a
pravega krščanstva v dejanjih ni ali pa premalo. Go-
vori se o rešitvi socialnega vprašanja, toda v srcih
smo farizeji, ki skušamo prevariti sebe, svojo vest in
celo Boga, ki nam je dal oster in odločen zakon, da
moramo svojega bližnjega tako ljubiti, kakor samega
sebe.

Naše javno življenje, naše gospodarsko življenje,
vsa naša zakonodaja premalo pozna dejansko krščan-
stvo. Premalo cenimo pošteno delo, premalo se štiti in
oskrbi poštenega delavca. Le pogledje vsak dan okrog
sebe! Če gre po cesti ali v mestu po ulici pošten kmet
in delavec, kdo se jim odkrije? Vihajo celo nosove in
pravijo, da ta dva «smrdita» in da nista za «družbo».
Podlemlu goljufu in verižniku, sesalcu ljudske krvi in
izkoriščevalcu, ki je celo pri sedanjih popustljivih po-
stavah vedno z eno nogo v ječi, pa se klanjajo vsi! Ne
spoštujemo poštenja in dela, pač pa se še klanjamo
vedno «zlatemu teletu».

Kaj nam manjka?

Manjka človeštvu zavest, da je delo dolžnost in da
je vsako pošteno delo vredno toliko, da mora svojega
delavca preživeti in oskrbeti za dneve nesreče, starosti
in onemoglosti. Manjka nam krščanstva v dejanjih. —
Teh dejanj pa ni, ker druga največja zapoved — lju-
bezen do bližnjega — ni prevzela naših src, česaravno
se imenujemo Njegovi, ki nam je to zapoved dal.

Zamisliti bi se morali večkrat, da smo tako revni,
tako zapuščen, da so naši otroci bedni, strgani in lač-
ni. Kaj bi mi naredili v takšnem slučaju kot očetje in
matere? Kako bi gledali one, ki imajo vsega dovolj in
še čisto brez vsakega dela in od dela naših rok?

Pač mnogo je kristjanov v krstnih knjigah, a le
malo je kristjanov v dejanju! Vso socialno vprašanje
bi bilo rešeno naglo in gladko, ako bi ljudje bili polni
pravega duha Održenikovega. Skušajmo doseči vsak
po svoji moči, kolikor mogoče najvišjo stopnjo popol-
nosti in mir božji bo zavladal po vesoljnem svetu, mir
božji bo zavladal v naših srcih in tedaj bomo vsi kot
sinovi Očeta srečno in zadovoljno slavili božične praz-
nike in iz čistih src bo kipel:

«Slava Bogu na višavah
in mir ljudem na zemlji!»

OBČNI ZBOR KRŠČANSKO-SOCIALNE ZVEZE

se vrši ob priliki završitve socialnega tečaja, dne 29. t.
m., ob 2. uri popoldne v vrtni dvorani hotela «Beli vol»
v Celju. Na dnevnem redu je poročilo predsednika dr.
Hohnjeca, poročila odbornikov in volitev novega odbo-
ra. Vsako izobraževalno društvo naj pošlje enega de-

Prof. J. Vreže:

Betlehem.

ki me tako živahno spominjaš prve božične noči in
prvih jaslje, kako bi te zamogel kdaj pozabiti! Zato mi
je tudi toliko ljuba božična pesem, ki te proslavlja kot
«Mesija Dete ljubljeno je rojeno v presrečnem mestu
Betlehem za odrešenje vsem ljudem» in nešteto drugih.
In zato se tudi presrečno veselim, če vidim lepe božične
jaslice v naših krajih, in rad o njih govorim ter se za
nje navdušujem! Saj ravno jaslice spominjajo tako
milo in lepo na prvo božično noč, na angelsko petje in
srečo pastirjev, da jih po mnogih krajih naravnost
imenujejo «Betlehem».

Jaslice so prižnica, ki nam priprosto, pa ginljivo
lepo kažejo resničnost in zvestobo božjo, ki je v bo-
žjem Detetu natanko izpolnila vse stare prerokbe in ob-
ljube ter utešila mile klice narodov: rorate coeli de-
super... to je «Vi oblaki ga rosite, ve nebesa ga po-
šljite, skor! Zveličarja sveta!» Jaslice pričajo o ljubezni
božji, ki je prosila Boga Sina, da si je privzel človeš-
ko podobo, da nas zamore tako osebno učiti večnih
resnic ter za nas trpeti in umreti in tako zadostiti za
naše pregrehe. Pripovedujejo nam prav posebno o
ljubezni božji do otroka in mladine, ker sam Sin božji
postal Dete in je svoja otroška ter mladeniška leta ta-
ko vzorno preživel v priprosti hišici v Nazaretu ter
bil pokoren Jožefu in Mariji; ter nam pridiguje o lju-

bezni božji do vseh ljudi, siromašnih in priprostih ter
bogatih in učenih, ker se je narodil v revnem hlevu in
je v jaslích počival ter sprejel pastirce, pa k sebi pri-
vabil tudi modre moze iz daljnih tujih krajev in se
veselil njihov žive vere, neupogljivega zaupanja ter is-
krene ljubezni. Ravno tako pa kažejo priproste
jaslice tudi najbolj, da je Dete v njih veliki, vsemogoč-
ni Bog, ki se mu pokori nebo in zemlja: angeli so ga
prišli naznanjati in mogočna zvezda je vodila Tri kral-
je k njemu; Herod se je tresel pred njim in ves Jeru-
zalem se je prestrašil, ko je zvedel o «novorojenem ju-
dovskem kralju». Jaslice betlehemske so vir pravega
nedolžnega veselja in prepodoba nebeške radosti, za-
to so se jih tako prisrečno veselili pastirci in kralji,
zato je 84 letna vdova in prerokinja Ana veselja po-
skakovala, ko je zagledala božje Dete iz teh jaslje, in
je sivi starček Simeon s tem Detetom v naročju pope-
val, da rad umre sedaj, ko je videl Zveličarja sveta,
«luč v razsvetljenje narodov in v čast Izraelu, svo-
jemu ljudstvu».

Jaslice Jezusove učijo zlasti tebe, ljuba mladina,
srčne zadovoljnosti in Bogu ter ljudem ljube ponižno-
sti in skromnosti, ker je božje veličanstvo — v revne
plenice povito — v njih počivalo in si dalo postreči
od revne matere Marije in krušnega očeta, rokodelca
Jožefa ter se pozdravljati od siromašnih pastircem;
pred vsem pa te učijo lepe pokorščine in izpolnjevanja
četrtke božje zapovedi: spoštuj očeta in mater! Zato je
zapisal pameten vzgojitelj lepo besedo: «Tudi najlepša

legata na občni zbor. Pripravite tudi nove predloge za
poglobitev izobraževalnega dela.

Naš Božič.

Vse toži, da letošnji Božič ni tak, kakor bi ga že-
lelo slovensko ljudstvo. Zakaj tako? Ali je nezado-
voljstvo opravičeno? Da! Opravičeno!

Letošnji Božič bo za marsikoga v naših krajih
žalosten. Vlastodržci so nam obesili jerbas za kruh
zelo visoko. Na tisoče družin bo letos slavilo Božič v
znaku pomanjkanja. Revez-delavec, bajtar, nastavlje-
nec si še za praznike ne bo mogel privoščiti koščka
mesa. Nekdaj ni bilo tako!

Kmet s tugo in negotovostjo v srcu zre v bodoč-
nost. Dohodki se krčijo, izdatki rastejo. Kaj bo?

Slovenci in katoličani se povprašujemo: Ali smo
zaslužili, da obhajamo četrti Božič v Jugoslaviji v ta-
kem razpoloženju? Če četrtokrat upamo pred Božičem,
da dobimo svojo samostojnost, avtonomijo, da se bo-
do razmere za nas katoličane zboljšale. Do danes sa-
mi prazni upi! Centralizem grozi, da nam polagoma
odvzame slovensko materni govorico. Šole se priprav-
ljajo za ta napad na prava narave in božji zakon.
Katoličani igramo dan za dnevom vlogo pastorka! Ka-
toliške učitelje odstranjujejo, katoliško misleče urad-
ništvo pošiljajo v prognanstvo, katehetom odvzemajo
plačo in jih izročajo stradanju.

Invalidi, vdove in sirote imajo pred seboj glad,
mrz! Za nje neusmiljeni vlastodržci nimajo denarja,
ne usmiljene roke! Za oficirje, za Sokole, za kanone,
za smodnik, za bajonete imajo milijarde!

Tak je naš Božič v dobi, ko so nam po krivdi ljud-
stva samega vladali brezverci, prostozidariji: Pribiče-
vič, Zerjav!

A obup, mrko čelo, razdvojeno srce ne sme biti
naš znak!

Ni še zamujeno! Ni še prepozno!

Pot do lepšega Božiča si moramo uglasiti sami!

Ti, ki so krivi, da ogromna večina naroda po
vseh jugoslovanskih poljanah slavi žalosten, turoben
Božič, postajajo osamljeni, redki, slabejši! Zapušča
jih bojna sreča! Kar so mogli, so že ugrabili. Božjega
blagoslova pa niso bili nikjer deležni pri svojih pod-
vzetjih in kjer tega ni, tam ni stalnosti, ni sreče!

Na plan, prijatelji, ki hočete srečnejši Božič! Ob-
upati nikar! Pride prav kmalu doba, ko boste imeli
priliko obračunati z vsemi onimi, ki so krivi ne
samo slabega Božiča, temveč so krivi, da je za nas vsak
dan podoben pepelnici sredi.

Previsoko nam je spoštovana preljubljena, lepa
naša, od narave bogato obdarjena jugoslovanska do-
movina, da bi jo pustili v rokah ljudi, ki poznajo sa-
mo sebe, a bližnji trpin, revež, jim je deveta brigla! —
Slovensko domovino ljubimo prevroče, da bi mi mirno
gledali, kako jo hočejo naši domači protivniki raz-
kosati in zaslužniti! Sam Bog nam je dal jezik slo-
venski! Roke proč vi vsi, ki delujete umetno in s silo,
da se nam in našim otrokom odvzame ta dar božji!
Znali smo ga v težkih časih trpkih narodnih bojev z
Nemci in nemčurji ohraniti; prisegamo, da nam ga
tudi brezverski, beograjski centralisti ne boste oropali.
Vero svojih očetov smo branili desetletja proti odpad-
ništvu, tudi v Jugoslaviji nam ostane ona najzvišenejši
ideal!

pridiga ne more lepih čednosti tako ljubko priporo-
čati in nazorno opisati ter tako za nje ogreti, kot to
storijo jaslice, ki so bogat vir lepih nauk in dobrih
sklepov; in cerkev je lahko ponosna na tako imenitno
vzgojno sredstvo in moč.

«Božične jaslice, (tako piše dr. J. Hager) spadajo
med najlepše spomine mojih mladih let. Kako veselje
je zavladalo v mojem srcu, ko sem jih leto za letom
pripravljati in sestavljati, pa posamezne podobe ali fi-
gure postavljati med bršljan in gozdni mah! Kako ži-
vo sem si predstavljati vse, česar sem se učil v zgod-
bah sv. pisma, in koliko sem rajši in lažje ubogal ter
se pridneje učil!»

Da, božične jaslice so res veličastna prižnica in
božje Dete v njih mogočni pridigar ljubezni božje do
nas in najspretnější buditelj in vzgojitelj vseh lepih
krščanskih čednosti ter prav posebno otroške ljubezni
do Boga. Čim rajši jih pripravljamo, čim lepše jih
zajšamo, čim rajši jih obiskujemo in opazujemo, tem
bolj se nam vzbuja ljubezen do Boga, tem bolj se
nam utrjuje zaupanje na večno veselje in v nebesih, tem
večja in močnejša postaja naša vera in bolj se nam
ogreva srce za skrb, za poučevanje in dobro vzgojo
ljublencev božjih-nedolžnih otrok ter za podpiranje
različnih siromakov med nami.

Kdor pozna mišljenje in življenje sv. Frančiška
Asiškega, njegovo nežno ljubezen do Boga in njego-
vih stvari, se pač ne čudi, da je toliko rad prebiral in
premišljeval o rojstvu Jezusovem in da je tri leta pred

Gospodarsko zaslužiti nas hočete! Ne boste! Volitve so tukaj! Ljudstvo po vseh pokrajinah naše lepše države se pripravljalo na volilno borbo. Dan plačila za vas, ki hočete hudo našemu dobremu narodu, prihaja z brzimi koraki.

Naš slovenski kmet, zvest sin svoji domovini, ni nikoli zaslužil, da ga sedanja vlada tako uničuje z nezgodnimi davki in bremenami, da mu odvzema svobodo, pravico soodločevanja.

Narod je zvest svoji domovini, svoji državi, a vi vladinovi, vi ste tisti nesrečniki, ki ste hoteli ljudske množice z nasilji in bremenami tirati v tabor nezadovoljnih. Narod bo prav kmalu igral ulogo pravičnega, a strogega sodnika. Sam si bo pripravil lepši in veseljši Božič ter nam bo osrečil tudi očetnjavo.

Volitve so pred durmi! Volitve, ki pomenijo mejnik, velik mejnik v zgodovini jugoslovanske domovine, bodo pometle z vsemi krvosesi, izdajalci in zapeljivci. Sodba nad njimi bo huda, ostra. A njej bo sledil: srečen Božič!

Krščanski Slovenici! Slovenke! Brusimo volilno orožje, vršimo ob Božiču in Novem letu apostolsko službo glasnikov naše poštene stvari od hiše do hiše.

Vsem, ki boste sodelovali v borbi za srečnejši Božič — božične pozdrave! F. Z.

ZUPANSKI TEČAJI.

se vršijo takoj po Novem letu v tem-le redu:
dne 2. januarja ob 10. uri dopoldne v Rajhenburgu v društveni dvorani (kaplaniji) za okraje: Sevnica, Brežice in južni del Kozja.
dne 8. januarja ob 10. uri dopoldne v Konjicah za okraj Konjice.
dne 15. januarja ob 9. uri dopoldne v Slovenjgradcu za okraje: Slovenjgradec, Šoštanj, Marenberg in Koroško.

Zupani, občinski odborniki in namestniki! Udeležite se vsi županskih tečajev, kjer boste dobili prav podrobna navodila za svoje poslovanje. Predavatelje-strokovnjake pošlje pokrajinska uprava v Ljubljani na tozadevno prošnjo Županske zveze.
Tajništvo županske Podzveze Celje, hotel «Beli vol».

Naše stališče napram narodom in strankam.

Kaj je SLS? SLS je politična organizacija slovenskega ljudstva, ki zastopa, uveljavlja in brani verska in ljudska načela na vseh poljih narodnega življenja v javnosti in v zasebnem udejstvovanju. SLS je skupnost stanovsko in interesno enotnih organizmov, katere spaja krščanska ljubezen in idejna vez zaradi močnejšega poudarka vsem stanovom skupnih stremeljenj in ublažitve nasprotij med temi stanovmi. Vsak stan je odvisen od drugih stanov: kmet potrebuje zdravnika, učitelja, obrtnika itd., vsak od teh stanov pa je zopet odvisen od kmeta, delavca itd. Vse te stanovne pa izkorišča velekapital, kateremu služi (za dober zaslužek), brezverstvo, framazonstvo, sokolstvo, svobodomiselnost časopisje, centralizem in seveda tudi sedanji milijonar in minister Pucelj. Proti temu velekapitalu je rajni duševni velikan dr. Krek mobiliziral slovensko ljudstvo na združnem polju in s posojilnicami in zadrugami ter z izobrazbo ljudstva osamosvojil kmeti in delavski stan. Z dr. Krekom je nesebično in požrtvovalno delovala slovenska narodna duhovščina in z njo del prosvetnih izobražencev. Velik del izobražencev pa je zaradi ljubega kruha zapustil slovensko ljudstvo in se udinjal vsem tistim pogubonosnim strujam v našem narodu, ki so bile naperjene proti ljudstvu. Boj, ki se bije, je hud in težak. Ta boj pa je v toliko težji, ker se je slovensko vertno ljudstvo moralo do nedavna boriti tudi proti socialni demokraciji, ki je delavstvo izkoriščala v sebične namene.

svojo smrtjo (umrl 1226) postavil velike jaslice v gozdu Greccio. V nje je položil na seno in slamo lepo podobo božjega Deteta ter zraven postavil velike kipe Marije in Jožefa, pastirce in osleka in vola. Ljudstvo je pravočasno zvedelo za to, in ko je prišla zaželjena božična noč, je drlo v velikih množicah k tem jaslicam, ki so bile bajno lepo razsvetljene. Vesela godba in mično petje je kar odmevalo po gozdu, ko se je opravljal ravno tam sv. maša o polnočni uri. Franc, ki je stregel pri njej kot dijakon, je nazadnje govoril o prvi božični noči tam v Betlehemu, o rojstvu Jezusovem, o angelih in njihovem petju: «gloria in excelsis Deo» in pozivu: «ne bojte se. Našli bote Dete v plenice povito in v jaslji položeno» ter o pastircah, ki so nato govorili: «Pojdimo do Betlehema in pogledimo to reč, katera se je zgodila, ki nam jo je Gospod naznanil! Končal je svoj govor s pozivom: «O, ljubimo, ljubimo Dete betlehemske!» Govoril pa je tako lepo in ljubko tako navdušeno in goreče, da se je jok od veselja sam in da so se jokali vsi poslušalci njegovi. Kapela, v poznejših časih na tem mestu postavljena, priča o tej prelepi božični noči in posledica tega nedolžnega božičnega veselja je bila, da se je v kratkem času razširila po celem svetu prelepa navada, da postavljajo jaslice ali Betlehem v vsaki, res krščanski hiši in po naših cerkvah. Prav posebno se te navade držijo in jo navdušena zagovarjajo, priporočajo in širijo frančiškanske naselbine. Posebno lepe jaslice imajo v Rimu v cerkvi Ara coeli in v cerkvi s. Francisco al Ripa, kjer njih krasni s. bambino ali podoba božjega Deteta na slami leži. V obeh cerkvah se od Božiča do Sv. Treh kraljev vrši neka po-

socijaldemokratskih voditeljev, ki so služili velekapitalu (dokaz razni Kristani). Marsikateri kmet pa so preslepili samostojnosti, katerim na čelu je zlidel slovenskega naroda dr. Žerjav postavil podpredsednika liberalne stranke mesarja Pucelja in ga z denarjem podprl ter ga napravil celo za ministra.

Slovensko delovno (kmetiško in delavsko) ljudstvo je razbito in to nesložnost so spretno izrabljali številni sovražniki katoliške vere in ljudstva. Gospodarska, kulturna in politična sužnost, v katero je nas zakoval beograjski centralizem ter z davčnim vijakom, s slabim državnim gospodarstvom itd. osiromašil naš narod, posameznike in podkupljivo časopisje pa bogato plačeval, — ta sužnost je pozročila pritisk, kateremu je moral slediti enoten odpor.

V Rusiji je prišla po svetovni vojni na površje nova ideja. Ta ideja pa ni nova v svojem jedru; nova je razbito in to nesložnost so spretno izrabljali številci, na katerega, vsaj pri nas nismo bili vajeni. Komunizem sam na sebi ni nobeno strašilo; k večjemu za vrabce v koruzi. Kaj je krščanstvo? Ali ni tudi krščanstvo v svojem bistvu komunistično? Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe — pravi Kristus? V krščanstvu prerajeno človeštvo, ko bo «ena čreda in en pastir», ne bo ničesar drugega, kakor ogromna, medsebojno se ljubeca družina, v kateri bodo bratje vsi narodi, ki se bodo medsebojno podpirali. Komunistična ideja se v katoliški Cerkvi izvaja že od prvih kristjanov, ki so živeli kot bratje po katakombah pod zemljo, kjer so se skrivali pred sovražniki vere. Še danes vidimo po katoliških samostanih uresničeno komunistično idejo. Vsi redovniki so bratje, nobeden ne sme imeti svojega zasebnega premoženja in vsi delajo za enega in eden za vse.

Komunizem je v svojem bistvu ne samo združljiv s katoliško vero, ampak je naravnost zapopen v njej. Nekateri imenujejo to tudi krščanski socializem ali krščanski solidarizem. Toda tu ne gre za ime. Tudi sv. Frančišek, ki je pred 700 leti ustanovil tretji red, ni iskal imena, ampak je — delal. Ko je sv. Frančišek videl na cesti črvčka, ki je bil v nevarnosti, da ga poviži voz, ni vprašal, h kateremu rodu pripada ta črvček, ampak ga je nežno pobral in odnesel s poti. Bog noče smrti grešnika, ampak da živi in ga poveljuje.

To idejo, ki jo krščanstvo, kakor mnogi mislijo, prepocasi uveljavlja, so komunisti hoteli uvesti z nasiljem in z revolucijo. Krščanska vera pa naravnost prepoveduje nasilje in revolucijo; z ljubeznijo se mora osvajati svet, ne pa z orožjem. Ker pa krščanstvo ne dopušča moritve in nasilja, so komunisti šli mimo vere in preko nje. Pokazalo pa se je, da se z nasilni čini ne doseže trajnih uspehov. Zato so komunisti v Rusiji svoje zahteve znatno ublažili in stopili tudi v stik s papežem. Svoje sovražnosti proti krščanstvu so začeli opuščati, ker so spoznali, da je vera ona velika moč, brez katere so vsi napori v prid človeštva prazni in jalovi.

Tudi pri nas so komunisti začetkoma precej oblastno nastopali, vendar pa je treba priznati, da so se držali vedno v dostojnih mejah. Nasilje, izvršeno proti njim, ko jih je beograjski centralistični režim začel zapirati in jim odvzel poslanske mandate, je naša stranka obsodila. Če so posamezniki res kaj kaznjivega storili, naj se jih pravično sodi in obsodi, nikakor pa ne gre preganjati vse komunistične pristaše. Komunisti so začeli spregledovati in so spoznali, da ni bilo niti pravično, niti umestno, da so nas zasmehljivo in sovražno zmerjali s «klerikalci», «nazadnjaki» itd. To spoznanje je rodilo tudi prepričanje, da je rešitev slovenskega ljudstva iz sedanjega nezgodnega stanja edine v skupnem nastopu in odporu vseh delovnih slojev. S tem je bila dana podlaga za enotno fronto delovnega ljudstva; to pa tem lažje, ker so se komunisti odrekli nastopati sovražno proti verskemu in avtonomističnemu prepričanju našega naroda.

sebnost otroška pobožnost. Vsak dan, osobito med 12. in 4. uro, nastopajo pred tamošnjimi jaslicami in pred veliko množico ljudi otroci ter častijo svojega bambino ali Jezusčka s srčkanimi nagovori in s prednašanjem ljubkih božičnih pesmic, seveda s svojo južno ognjevitostjo in agilnostjo. So pa tudi strašno potlačeni in žalostni, če kateremu kaj spodleti, da je kaj pozabil ali če ne ve naprej.

V svetovno znani cerkvi Marija Maggiore se shranjuje že od sredine sedmega stoletja (papež Teodor, 642—649) iz Betlehema, tu sem prinešenih 5 dešic od prvih jaslic, shranjenih v prekrasni in dragoceni kristalni vazi na srebrnem podstavku z vtisnjenimi podobami: rojstvo, Treh kraljev, beg v Egipt in zadnje večerje. Slovesno jih razstavijo vsako leto na Sveti večer na velikem oltarju.

Čitatelj, kaj ne, to je beseda o jaslicah, ki ti gotovo v srce sega in tudi v spominu ostane! Jasen je namen in pomen starodavne navade postavljanja jaslic, ki nam predstavljajo prvo božično noč v Betlehemu, božje Dete, ki je v njih počivalo, Marijo in Jožefa ter pastirce in Tri kralje pri njih ter angelsko petje veselo: gloria in excelsis Deo; čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! S to priprosto besedo pa se najlepše zazibamo v tisti najprijetnejši božični čas, na katerega nas je pripravil advent s svojim rorate — ali zornice in svitnice imenovanimi masami ter s prelepimi pesmicami kot: Vso zemljo tema krije in spijo rožice; al' cerkev v čast Marije obhaja svitnice; stoterne slave glas pred sedežem Marije doni adventni čas. Te jaslice so «glas vpijočega v puščavi» naše dolgočasne vsakdanjosti in pomagajo pripravljati

Zato je pri ljubljanskih občinskih volitvah prišlo do skupnega nastopa naše in komunistične stranke pod enotno zastavo «Zveze delovnega ljudstva». Ta enoten nastop je imel sijajen uspeh: od 49 občinskih odbornikov je «Zveza delovnega ljudstva» dobila 35 mest. To je vsekakor dokaz, da je ta zveza bila ne samo potrebna, ampak tudi sprejeta s popolnim zadovoljenjem. Prepričani smo, da bodo tudi državnozbornske volitve imele enak odmev po celi združeni, nedeljeni in nedeljivi Sloveniji, za katere dobrobit in avtonomijo veljajo naši skupni boji.

Kako smešni so sedaj Puceljevi in liberalci sploh, ko hočejo biti bolj papeški od papeža. Pucelj, ki je zahteval «kancelarparagraf» proti katoliški duhovščini in mariborsko srednjo kmetijsko šolo ustanovil brez kršč. verouka, se sedaj zgraža nad tem, da naša stranka noče skupno s kmetijci, ki so zaradi mastnih korit prodali slovensko ljudstvo beograjskemu centralizmu. Samostojneži se sedaj pridružujejo na svoje «katoličanstvo», ki pa je samo hinavščina in ničesar drugega. — Kmetijci, kjerkoli morejo, škodujejo katoliški veri in duhovščini samo za to, ker je vera in duhovščina na strani ljudstva in ljudstvo za vero in duhovščino, ki je poštena, delavna in požrtvovalna za vse dobro in pošteno.

«Ljubljanski škof je volil komuniste» — kriče sedaj ti podrepni hinavci. Da, škof je volil in je storil svojo dolžnost, kakor vsak drugi pristaš SLS in prijatelj slovenskega ljudstva. Ponosni smo na takega škofa, ki se podreja v političnem oziru disciplini stranke, kakor smo dolžni vsi katoličani v verskem oziru podpirati in ubogati svojega višjega pastirja. Tega pa kmetijci ne delajo, ker so sovražniki vere in duhovščine. Zato, proč z njimi in z vsemi brezverskimi pijavkami slovenskega ljudstva! Naj živi «Zveza delovnega ljudstva»!

KRŠČANSKO-SOCIJALNA ZVEZA

vabi na dekliški tečaj, ki se vrši na Sentjanzevo, dne 27. t. m. v Lekarniški ulici št. 6 v Mariboru

Dnevni red:

I. Ob 8. uri zjutraj maša v frančiškanski cerkvi, nato tečaj po sledečem sporedu:

1. Zena v javnem življenju (dr. Hohnjec).
2. Zena in dobrotelost (p. Pavel).
3. Treznostno gibanje (gospa Antonija Stupca).
4. Za krščansko družino (p. Živortnik).
5. Ženska organizacija (dr. J. Jeraj).

II. Popoldne ob pol 2. uri akademija na čast vseni udeleženkam.

Tečaja se naj udeležijo dekleta mariborskega, pljuškega, ljubotemskega in slovenjebistriškega političnega okraja. Kjer imate Dekliške zveze, prinesite s seboj tudi kratko poročilo o delovanju Dekliške zveze v preteklem času.

ZADRUŽNI TEČAJ V MARIBORU.

Zadružni tečaj v Mariboru bo trajal štiri dni in se bo vršil od 8. do 11. januarja 1923. Prijave se še vedno sprejemajo in sicer pri oddelku Zadružne zveze. Razume se, da se tistim, ki so se že prijavili, ni treba še enkrat prijaviti. Pozivamo naše posojilnice, ki se še niso prijavile, da se čimprej prijavijo. Uljudno vabljeni tudi drugi interesenti, zlasti čč. duhovščina.

*Cenjenim naročnikom in somišljenikom
želita uredništvo ter upravnštvo „Slov.
Gospodarja“*

*veselo srečne božične
praznike!*

ti veselo pobožno razpoloženje našega srca, s katerim naj obhajamo Božič, pomagajo odpravljati gore in griče napuha in ošabnosti, napolnjevati doline malomarnosti in mlačnosti in gladiti vsled nepoštenega ravnanja ostra in kriva pota, po katerih se naj vrne v naša srca živa vera, da je pred 1922. leti Jezus Kristus, sin božji, človek postal, in srčna ljubezen do Boga, ki je svet tako ljubil, da je dal svojega edinega Sina, naj se vsi, ki vanj verujejo, tudi izveličajo, nihče pa ne pogubi.

Vsi, vsi, stari in mladi, bogati in revni, zdravi in bolni, radi pripravljamo jaslice ali k temu pripravljamo vsaj navdušujemo in pomagamo po svojih močeh in razumnosti! Zvezda žive vere pa, da je isto božje Dete, ki je nekda v jaslicah počivalo, v zakramentu sv. Rešnjega telesa pričujoče, nas naj vodi pred tabernakel naših cerkev, in naš angel varuh naj nam pomaga, da pred njim ponižno poklekne in prav vneto molimo v zakramentu skritega Boga, velikega in mogočnega kralja vsega sveta! Da mu darujemo mirovoljnega prenašanja vsakdanjih križev in težav, kadi-lo pobožne molitve in čisto zlato prave goreče ljubezni! Pred jaslicami se spominjamo opomina sv. ap. Pavla in ponovimo obljublubo, da hočemo odložiti orožje teme, požrešnosti in pijanosti, nečistosti in nesramnosti, krega in nehvaležnosti, in da hočemo gojiti pri-srčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost, da hočemo drug drugemu prizanašati ter se ljubiti med seboj in vse storiti v imenu Gospo-da Jezusa Kristusa (po Rim. 13, 11-14 ter Kol. 3, 12-17).